

РЕШЕНИЕ

№ 14

гр. Пазарджик, 19.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева

Членове: Димитър П. Бозаджиев
И.ИНА ИГН. И.ОВА

при участието на секретаря Нели Ив. Въгларова
като разгледа докладваното от Минка П. Трънджиева Въззивно гражданско дело № 20235200500684 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и следващите от Граждански процесуален кодекс.

С решение на Районен съд Пазарджик , постановено по гр.д.№ 1834 по описа за 2021 година е отхвърлен иска на К. Д. И., ЕГН *****, към момента изтърпяващ наказание в Затвора - Враца, срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерството на правосъдието за установяване на нарушение по чл. 71 от ЗЗДискр на принципа за равно третиране, извършено по отношение на ищеца от администрацията на Затвора - Пазарджик в периода от 22.08.2019 г. до 28.01.2020 г., изразяващо се в невземане на мерки за разделянето му в различни килии с лицето, с което е обитавал една и съща килия в периода, и за осъждането на ГДИН да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в резултат от нарушението в размер 11111 лв. и за имуществени вреди в размер 500 лв.

Осъден е К. Д. И. да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер 200 лв.

В срок така постановеното решение е обжалвано от К. И., чрез назначения му особен представител адв. Т..

Излага оплаквания за неправилност и незаконосъобразност и моли решението да бъде отменено и постановено друго , с което предявените искиове – уважени.

Целта на закона била установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение, осъществено по причина на защитен от закона признак. При всички случаи, вредоносният резултат в хипотезата на пряка дискриминация по чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. се изразявал в поставянето на отделни лица или категория лица в по-неблагоприятно положение от други при сравними сходни обстоятелства. За да е налице проява на пряка дискриминация било необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на нарушението: различно третиране на лицето, при наличие на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, изразяваща се в признак по чл.4 от ЗЗДискр., в случая „лично положение“ и/или „увреждане“. Респективно, за да е налице тормоз по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., следвало да се докаже поведение, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накръняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принижавща, унижителна, обидна или застрашителна среда, като в този случай не е задължителен елемент от фактическия състав съпоставката с друго лице или лица при сравними сходни обстоятелства.

Държавата следвало да гарантира, че лицето е задържано при условия, които са съвместими с човешкото му достойнство, че начинът и методът на изпълнение на тази мярка не го подлагат на мъки или изпитания, надхвърлящи неизбежното страдание, свързано със задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, неговото добро здравословно състояние е съответно обезпечено.

Установено било ,че срещу К. И. е проявен един вид реваншизъм, от надзирателите, респ. управата на Затвор Пазарджик, в резултата на нанесена от К. И. телесна повреда на техен колега в Затвор гр.Пловдив. Оставянето в една килия на К. Д. и Д.Я. било направено с цел налагане на психически тормоз от страна на Д.Я. към К. Д.. Това се доказвало от многото жалби на Д. (устни и писмени) срещу Д.Я. и непредприемането на никакви мерки от страна на надзирателите, съответно управата на Затвор Пазарджик, да прекратят този тормоз. Налице било умишлено бездействие от служителите

на Затвор Пазарджик. Твърдението, че не е имало килии или клилии с един затворник при сходен с на И. режим, не се доказало безспорно от ответника. Видно от свидетелските показания на св.Н.Н., при проява на физическа саморазправа или при непоносимост между двама лишение от свобода в една килия, изразяваща се в постоянни разпри, администрацията на затвора разделяла затворниците, за да не ескалира напрежението между тях. В случая, въпреки множеството сигнали за непоносимостта между К. Д. и Д.Я., те не били разделени. Прието било от съда ,че имало непоносимост и постоянни конфронтации - вербални и физически за срок от 5 месеца, между осъдения Д.Я. и въззивника. Съдът приел още, че въпреки многобройните искания на въззивника да бъде разделен от осъдения Д.Я. ,те не са уважени. За това бездействие нямало официален документ , в който да са посочени мотивите за отказ на администрацията на затвора, нито има дисциплинарно наказан служител .Не били представени доказателства от въззиваемата страна, че и други лишение от свобода лица са третиран по същия начин. Съдът също приел, че през този период други затворници са местени в различни килии, при проблеми между тях.

От приложения договор за СМР в Затвора Пазарджик, безспорно се установило, че ремонтите на килиите са правени на етапи по крила и винаги е можело ищецът да бъде преместен в друга килия. Това не било сторено ,заради посегателството , извършено по отношение на надзирател в друг затвор. Понятието "тормоз" изисквало нежелано поведение, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда.

Необходимо било да се установи различно третиране на определено лице в конкретен случай, както и че това третиране е извършено съзнателно по някой от признаците, очертани в чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно - следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него. При тормоза била релевантна специалната цел или резултата на поведението, дефинирани в § 1 т. 1 ЗЗД - накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. Дискриминационното третиране под формата на тормоз е отделен, самостоятелен вид дискриминация и съгласно разпоредбата на чл.5 във вр. с §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. е дефиниран като всяко нежелано

поведение на основата на признаците по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат нахърняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда.

От анализа на дефиницията било видно, че фактическият състав на тази форма на дискриминация предполага от страна на дискриминирания субект наличие на нежелано поведение, свързано с някой от защитените признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., целящо да предизвика настъпване като резултат на негативни последици, или съответно предизвикало като резултат настъпването на такива последици, изразени в нахърняване на достойнството и създаване на нежелана в отрицателен аспект среда, по отношение на лице /обект на тормоза/, което от своя страна следва да е носител на защитен признак.

Служителите в затворите в Р.България били солидарни по между си и обстоятелството, че жалбоподателят не е преместен в друга килия или разделен от лишения от свобода Д.Я. повече от 5 месеца било безспорно доказателство за реваншизъм чрез тормоз, като не се доказало това да е неумишлен административен пропуск, дължащ се на пропуск на длъжностно лице по невнимание, а е във връзка с нанасяне на телесна повреда на надзирател от Затвора Пловдив през 2015г.

По чл.71 от ЗЗДискр. въззивникът не е търсил защита на правата си, за да му бъде отказана защита по този член. В случаите, когато дискриминационни действия или бездействия са на органи, осъществяващи държавна власт, исковете по чл. 71, ал. 1, т. 1 и т. 3 ЗЗДискр. са от компетентността на съответния административен съд, но в настоящия казус Затвор Пазарджик не осъществява държавна власт.

В срок е постъпила въззивна жалба и лично от ищеца в производството, въпреки изрично заявеното от него искане да бъде представляван от назначения му особен представител.

К.И. твърди, че бил третиран неравностойно в сравнение с останали в сходно положение лица. По отношение на него от администрацията на затвора била упражнена дискриминация на основание на признак „лично положение“.

Намира, че решението е постановено в нарушение на материалния

закон. Незаконосъобразните действия на администрацията на затвора били доказани по безспорен начин. Между жалбоподателя и Я. имало трайни физически и вербални конфликти, но администрацията не взела адекватни мерки и не преместила Я. в друга килия.

При подобни и сходни конфликти между лишени от свобода администрацията предприемала мерки.

Счита ,че по отношение на него има дискриминационно отношение въз основа на признак „лично положение“.В тази жалба е изложил доводи и относно решението в частта за разноските , като сита ,че не дължи като лишен от свобода юрисконсултско възнаграждение.

По тези му доводи , съдът се е произнесъл с определение ,като е оставил без уважение молбата за изменение на решението в частта относно разноските.

Това определение е обжалвано с частна жалба от И.. Пзовава се на съдебна практика , за да обоснове доводите си за незаконосъобразност на обжалваното определение , тъй като счита ,че лишените от свобода не дължат разноси в производства от този вид.

В срок е постъпил писмен отговор от инспектор Р. Т. Р. - юрисконсулт, като процесуален представител на Главна дирекция ”Изпълнение на наказанията” към Министерството на правосъдието .

Намират жалбата за неоснователна. Действително за посочения период имало влошаване на отношенията между л/с К. И. и л/с Д.Я., но към този момент не е имало ескалация на напрежението до степен на нетърпимост, като двамата са били заедно и в предходния период и между тях не е имало никакви проблеми.

Действително лишеният от свобода Д.Я. бил агресивен спрямо ищеца, чупил многократно негови вещи, нападал го вербално, но закани за физическо увреждане или убийство не са били регистрирани от служителите на НОС, или докладвани писмено или устно от други л/с от 1-во отделение „Зона с повишена сигурност“ в затвора!

През този период л/св. Я. бил наказван от Началника на Затвора Пазарджик - налагани са му наказания - изолиране в наказателна килия и извънредно дежурство по поддържане на чистотата с цел л/с Я. да преустанови лошото си отношение към л/с К. И.. Тези мерки обаче не са довели до траен резултат.

Тъй като е имало натрупване на напрежение и негативни емоции между л/с Д.Я. с другите л/с от Зоната с повишена сигурност назад във времето, то

началника на затвора не е имал реално други възможности за действие, за преместване на някой от двамата л/с, тъй като това би застрашило сигурността в Зоната с повишена сигурност от бъдеща остра реакция срещу някой от двамата .

Имало случай, в който на дата 13.08.20г. И. атакувал през вътрешната ограда с желязна гира за тренировка Я., така той пръв е провокирал по-сериозна дълготрайната вражда между двамата.

Имало и атака с фекалии през прозореца срещу Я., като имало сериозни подозрения в администрацията на затвора, кой може да е извършителят.

По отношение на увредения от Я. телевизор на К. И. ,то И. е могъл да сваля в склада телевизора си докато е бил на дело, ако наистина е бил заплашен, че ще му бъде счупен, въпреки това не го е направил .

И. и Я. били настанени в зоната с повишена сигурност, а там имало сериозни ограничения по отношение на възможностите за преместване в други килии.

На 28.01.20г. К. И. напада и удря по главата и тялото Д.Я. в килията им, при което началника на Затвора - Пазарджик г-н Веселин Коцев прави принудително разделяне на двамата ,тъй като вече е била на лице физическа саморазправа. И. пръв многократно удрял Я..

По отношение на показанията на св.Н.Н. се твърди, че ищецът и Н. многократно свидетелствали по водени от тях дела в интерес един на друг.

С предявяването на исковете И. се домогвал да черпи изгода от собственото си неправомерно поведение.

По делото не се доказало наличие на реално претърпени вреди от л/с И., които да са в резултат на посочените бездействия на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” в частност затвора в гр. Пазарджик.

Ищецът, не бил в идентично, сходно положение с лицата, които изтърпяват „доживотен затвор“ по чл. 197, 198 и сл. от ЗИНЗС с какъвто статут са л/с Н.А., и л/с Д.Р.К. с който се опитва да се сравни ищеца като се поставя в сходно положение. Нито е идентично положението на ищеца спрямо изолираните л/с по чл. 248 от ЗИНЗС обвиняеми и подсъдими, какъвто е бил статута на свидетеля л/с Н.Г.Я. - Б.

В подобни“ сравними сходни обстоятелства“ по смисъла на чл.4, ал.2 от ЗЗДискр. ищецът се намирал единствено с лицата, настанени по чл. 68 от ЗИНЗС в същия затвор на „специален“ режим, на какъвто режим е бил и л/с Д.Я., и само сравнението с тях е от значение за преценката дали е налице спрямо него дискриминация. Излагат се доводи ,че по отношение на ищеца не е проявена пряка дискриминация.

Изложени са доводи и относно дължимостта на юрисконсултско възнаграждение.

Постъпил е писмен отговор и на частната жалба на И. от ответника по

исковете. Излагат се доводи за неоснователност на жалбата.

Съдът , като прецени валидността и допустимостта на постановеното решение ,за да се произнесе по съществото на спора , взе предвид следното:

В исковата си молба против ГД „Изпълнение на наказанията“ ищецът К. Д. И. твърди, че по отношение на него за периода 28.08.2019 до 28.01.2020 година била упражнена пряка дискриминация от страна на администрацията на затвора.

Твърди, че излежава присъда в Затвора гр. Пазарджик, 2 отделение ,3 група. На 28.08.2019 година в килията, в която бил той, настанили лишения от свобода Д.Я.. Той се държал агресивно към ищеца от самото начало. На 1.09.2019 година Я. поискал радиото на ищеца да слуша музика. И. му го дал ,като помолил да намали музиката като си легне. Я. пускал силна музика и когато И. поискал да му върне радио то го хвърлил на земята и се спускало в долната си част.

На другия ден уведомил, че желае Я. да бъде преместен в друга килия , тъй като не се разбират.

На 13.09.2019 година Я. получил лично радио и започнал да иска слушалките на ищеца. Отказал му. На следващия ден отново ги поискал и заради отказа на И. да ги даде се ядосал и се опитал да ги скъса. Я. започнал да го заплашва и хвърлил огледалото му на земята. И. уведомил дежурния офицер , който предупредил Я..

На 17.09.2019 година и двамата били на изслушване при Началника на затвора ,като на Я. било наложено наказание.

И. поискал да преместят Я. в друга килия, поради това ,че го тормози денонощно и го заплашва с убийство. Отказана му било.

След изслушването Я. продължил да го заплашва и обижда , за което И. сигнализирал администрацията на затвора.

На другия ден Я. искал от И. цигара и кафе и го заплашвал ,че ще счупи телевизора му и ще го нарани.

След като администрацията на затвора била уведомена , Я. бил наказан от Началника на Затвора със седем дни карцер.

Отказано му било преместването на Я..

От 19 до 26.09.2019 година не бил в този затвор , тъй като се явявал по дело в София и като се върнал заварил килията в окаяно състояние ,като били изпочупени негови съдове за хранене. Я. обяснил ,че се скарал с друг лишен от свобода в съседна килия и при забележка от администрацията се ядосал и хвърлял негови вещи.

Отново последвало наказание за Я. и отправяне на молба за преместването му от килията на И. ,която не била удовлетворена. В следващите две нощи Я. не оставял И. да спи.

На 29.09. Я. отново поискал цигара и кафе и поради отказ от И. счупил

прибори и отправил заплахи, за което отново бил наказан.

Поради психическия тормоз и страх за живота си И. не можел да спи и започнал да получава паник атаки.

Я. постоянно искал цигари и кафе , както и храна от И. и въпреки ,че получавал, се държал агресивно и отправял заплахи.

Я. притеснявал и затворник в съседна килия и по негова молба И. и Я. били преместени в друга килия. Възможно било само преместването на Я..

Ищецът се чувствал незащитен , безпомощен и дискриминиран. Началника на затвора се съобразил с желанието на К. , който бил в съседна килия ,а отказал да се съобрази с исканията на И. и да осигури спокойствието и сигурността му.

Твърди, че това поведение е поведение , представляващо пряка дискриминация.

Твърди ,че в други случаи на конфликти между лишени от свобода те били разделяни.

При отсъствието му от 4.11.2013 година до 13.12.2019 година заварил личния си телевизор повреден , като според него Я. умишлено го залял с вода.

Твърди, че на 28.01.2020 година Я. инсценирал нападение от него и се оплакал на администрацията, заради което И. бил наказан.

Направил е доказателствени искания за прилагане на всички отправени от него жалби и постановени заповеди от началника на затвора , както и за събиране на гласни доказателства.

След като е решен въпроса с подсъдността на спора, определения за компетентен първоинстанционен съд е дал указания за отстраняване на нередовности на исковата молба , изразяващи се в липса на уточнение по кой точно от признаците по чл.4 ал.1 от ЗЗДискр. ищецът поддържа ,че е проявено спрямо него дискриминационно поведение.

Едва в постъпилата молба в изпълнение на тези указания ищецът сочи ,че по отношение на него е проявено дискриминационно поведение по признак „лично положение“. Твърди, че в края на 2015 година бил осъден за нанасяне на телесна повреда на надзирател в Затвора , в който излежавал присъдата си.

Началника на Затвора не взел адекватни мерки по повод конфликтите им с Я. и нарушил както антидискриминационните разпоредби , така и тези на ЗИНЗС и правилника за приложението му. Твърди, че е третиран по неблагоприятно в сравнение с други лица в сходно положение ,като сочи за такива , посочените от него като свидетели Якимов и К..

Видно от изложените обстоятелства ,И. е направил искане само по смисъла на чл.71 ал.1 т.2 от ЗЗДискр. , а именно за установяване на нарушението.

По негово молба , съдът му е предоставил правна помощ под формата

на процесуално представителство.

Преди постановяване на това определение е постъпила молба от И. , в която той освен искане по чл.71 ал.1 т.1 от ЗЗДискр е направил искане и по смисъла на чл.71 ал.1 т.3 от Закона , като претендира обезщетение в размер на 5000 лева за неимуществени вреди и 500 лева за имуществени такива ,като за последните всъщност обстоятелства не са изложени.

След предприемане на всички тези действия , съдът е пристъпил към размяна на книжа и е постъпил писмен отговор от ответника Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието.

ГД „Изпълнение на наказанията оспорва исковете.

Действително отношенията между К. И. и Д.Я. били влошени ,но нямало ескалация на напрежението до степен на нетърпимост, като е важно да се отбележи, че двамата са били заедно в предходен период и между тях не е имало никакви проблеми.

Действително лишеният от свобода Д.Я. е бил агресивен спрямо ищецът, чупил му е многократно вещи вербално го е нападал, но закани за физическо увреждане или убийство не са били регистрирани от служителите на НОС, или докладвани писмено или устно от други лишени от свобода.

През този период Я. бил наказван от Началника на Затвора Пазарджик .

Тъй като е имало натрупване на напрежение и негативни емоции между Д.Я. с другите лишени от свобода от Зоната с повишена сигурност назад във времето, то началника на затвора нямал други възможности за действие, за преместване на някой от двамата, тъй като това би застрашило сигурността в Зоната с повишена сигурност от бъдеща остра реакция срещу някой от двамата .

Допълнително е имало случай, в който на дата 13.08.20г. И. да атакува през вътрешната ограда с желязна гира за тренировка Я., така той пръв е провокирал по-сериозна дълготрайната вражда между двамата.

По отношение на увредения от Я. телевизор на К. И., то И., ако се е страхувал за собствеността си е имал възможност да предприеме действия , така ,че да го предпази.

И. и Я. били настанени в зоната с повишена сигурност, а там имало сериозни ограничения по отношение на възможностите за преместване в други килии.

След като на 28.01.20г. К. И. напада и удря по главата и тялото Д.Я. в килията им, то двамата били разделени ,като считат ,че в отношенията им И. не е жертвата.

Твърдят , че няма причинени вреди, както и, че не налице нито пряка нито непряка дискриминация , проявена по отношение на ищеца.

След връчване на книжа на ответника е постъпила молба на 23.09.2022 година ,в която ищецът прави многобройни доказателствени искания , като

заявява и претенцията си за обезщетение на неимуществени вреди във завишен размер 11111 лева.

В първото по делото заседание представителят на ответника е изложил обстоятелства , че не е имало възможност за преместване на ищеца в друга килия, поради нормативно изискване лишените от свобода , изтърпяващи наказанията си при специален режим да не бъдат наставяни заедно с изтърпяващи наказания „доживотен“ затвор. Освен това администрацията счела , че въпреки противопоставянето между двамата проблемите не били сериозни. Сочат още ,че до м март 2022 година в затвора се извършвал ремонт ,поради което и възможностите за реакция били ограничени.

Ищецът е оспорил тези твърдения ,като всъщност повтаря многословно изложените си доводи в исковата молба – за преместването и на двамата в друга килия ,за развитието на отношенията им. Като твърди, че общата цена на унищожените му вещи е 550 лева, както и ,че неимуществените му вреди се изразявали в безпокойство , невъзможност да спи.

В първото заседание отново са направени многобройни доказателствени искания от ищеца.

Съдът е допуснал увеличение на иска. С последващо определение е уважил и основната част от доказателствените искания ,като е разпоредил прилагане на административни производства .

Ищецът е продължил с молби да представя писмени доказателства , потвърждаващи твърденията му ,че са периода 18.09.-25.09.2019 година на Я. са налагани наказания за унищожаване на вещи и проявяване на агресия по отношение на ищеца. Представени са и копия от молби на И. по повод жалби , отправяни до затворническата администрация.

За датата 7.08.2019 година също са представени писмени доказателства , от които е видно , че е имало неправомерно поведение както от И. , така и от Я.. Представени са доказателства за налагани наказания на Я. , за действия извън периода ,за който се излагат твърдения в исковата молба. Тези доказателства не са изрично приети от съда ,но те се съдържат в останалите приложения към делото – административни производства и доказателствата , изискани от Затвора – Пазарджик и Затвора – Враца.

Представени са доказателства по делото , че пред АС Пазарджик са проведени производства по реда на чл.1 ал.1 от ЗОДОВ и чл.284 от ЗИНЗС,в които на ищеца именно за същия период и за бездействието на затворническата администрация по повод отношенията му с Я. е присъдено обезщетение в размер на 200 лева за претърпени неимуществени вреди за периода 2.09.2029 -30.10.2019 година.

Проведено е идентично административно производство и за периода 1.11.2019 година – 28.01.2020 година.

С решение на АС Пазарджик по адм.д.№ 1351/2020 година е присъдено обезщетение в размер на 300 лева.

Проведени са и други административни производства със същия предмет.

Ищецът е представял доказателства и правил искания и след първото по делото заседание ,които съдът е уважавал и събирал всички поискани от него доказателства. Преклузиите относно посочването и събирането на доказателства по иск с правно основание чл. 71 от 33Дискр. не се различават от общите правила в ГПК.

Въззивната инстанция счита ,че така събраните доказателства следва да бъдат ценени като отчита положението на ищеца и въпреки ,че му е предоставена правна помощ , съобразява разпоредбата на чл.147 т.1 от ГПК.

Свидетелят Н.Н. депозира показания ,че имало конфликти между ищеца и Д.Я. ,за които не става ясно той да има непосредствени впечатления. В този смисъл са и показанията му относно посегателства върху вещи на И.. Причината за преместването на И. и Я. в друга килия по повод оплаквания от К. също не е непосредствено възприета от Н..

Показанията му относно други лишени от свобода , за които не е спорно че не се намират в сходно положение с ищеца са без отношение към спора.

Показанията на св.Д.Я. не допринасят за изясняване на обстановката по делото.

Призован е като свидетел и Н.Я. ,но съдът и страните са се уверили ,че той не е в състояние да даде адекватни отговори.

По делото е изяснено ,чрез изискани справки от Затвора Пазарджик ,че И. и Я. са били настанени от 23.08.2019 до 7.10.2019 година в килия 205, а до 28.01.2020 година – в килия 213.На последната дата Я. е бил преместен и за известен период от време И. е бил сам. Преместването на двамата в друга килия според администрацията на затвора се е наложило поради ремонт на килия 205.

За периода от 23.08. до 7.10.2019 година в администрацията на затвора не са регистрирани жалби на И. относно поведението на Я..

При изискването от съда по делото е представено и становище на затворническата администрация , което съдържа данни относно времетраенето и начина на извършване на ремонт на Затвора за периода , предмет на иска.

Прилагането на цялото затворническо досие на ищеца не допринася за изясняване на фактическата обстановка по спора.

При така установената фактическа обстановка ,съдът намира предявения иск с правно основание чл.71 ал.1 т.1 от 33Дискр. за неоснователен.

С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 33Дискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия

или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Съгласно определението, дадено в ал. 3 непряка дискриминация е поставяне на лице или лица, носители на признак по ал. 1, или на лица, които без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

За да е налице нарушение на Закона за защита от дискриминация е необходимо фактическите действия по твърдяното третиране да се подведат под хипотезата на правните норми, регламентиращи съответната форма на дискриминация – пряка, непряка, тормоз. За да е съставомерно по смисъла на антидискриминационния закон, нарушението на принципа на равенство трябва да е обусловено, да е в причинна връзка с някой от защитените признаци. Само тогава неравенството попада в обхвата на закона и ползва неговата закрила. Легално определение на защитения признак лично положение няма. За разлика от други защитени признаци – пол, раса, религия, увреждане, възраст, които са иманентно присъщи на човека, защитеният признак лично положение няма еднозначно, прието обективно съдържание. Това предполага и налага установяване и доказване във всеки конкретен случай на значим, обективен, същностен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния (материален и персонален) обхват на закона и абсолютната забрана за пряка дискриминация.

Признакът "лично положение" може да включва различни характеристики на личността: местоживеене, ръст, цвят на косата и очите, тегло, стаж, професионален опит, дали лицето получава социални помощи, майчин език, акцент или диалект, хранителни навици, културни обичаи, дееспособност и поставяне под запрещение и много други черти, които отличават един човек или група хора от останалите. Съгласно практиката на ЕСПЧ тук се включват характеристики, които могат да се определят като лични в смисъл, че са вродени или вътрешно

присъщи.

В конкретния случай ищецът обосновава претенцията си на по-неблагоприятно третиране въз основа на признак „лично положение“ ,като сочи ,че е осъден за причинена от него телесна повреда на надзирател в затвор , в който е излежавал присъдата си. Тези доводи се излагат и подържат от назначения му особен представител , който говори за „солидарност“ между работещите в местата за лишаване от свобода и „реваншизъм“.

С разпоредбата на чл. 9 ЗЗДискр. е създадена изрична уредба относно доказателствената тежест в съдебното производство за защита срещу дискриминация. Ищецът е длъжен да докаже фактите, въз основа на които може основателно да се предположи, че е жертва на дискриминация. Само в този случай законът възлага доказателствената тежест на ответника да установи обратното, а именно, че правото на равно третиране на ищеца в конкретния случай не е нарушено. Неизпълнението от страна на ищеца на възложената му от закона доказателствена тежест е достатъчно основание за отхвърляне на иска.

Дори да се приеме ,че посегателството на ищеца по отношение на надзирател в затвор се включва в признака „лично положение“, то по делото липсват каквито а ди било доказателства ,даващи основание да се приеме, че ищеца е бил третиран различно от други лица в сходно положение , именно поради това.

Видно е от данните по делото ,че има известно бездействие на затворническата администрация във връзка с възникналото напрежение за определен период между И. и Я. ,настанени в едно помещение. Това бездействие е отчетено в рамките на административните производства , като на ищеца са били присъдени обезщетения.

Не е установено по делото обаче това бездействие да се основава на различно третиране на ищеца в сравнение с други , изтърпяващи наказание лишаване от свобода в сходно положение , именно поради осъждането на ищеца.

Няма доказателства по делото ищецът да е третиран при възникналите ситуации по различен начин от други лица , които се намират в същия затвор и с в сходно с неговото положение. Обстоятелствата които той сочи ,не позволяват такъв извод, тъй като се касае за лишени от свобода ,които не се

намират в сходно с неговото положение ,заради характера на присъдите си и режима ,при който изтърпяват наказанието си.

Едва във въззивната жалба , изготвена от особения представител вече се говори за „тормоз“ по смисъла на §1 т.1 от ДР на ЗЗДискр.

Следва да се има предвид ,че пряката/непряката дискриминация по [чл. 4, ал. 2](#) и [ал. 3 ЗЗДискр](#). и тормозът по смисъла на [чл. 5 от ЗЗДискр](#). са две различни самостоятелни форми на дискриминация, чиито фактически състави разкриват съществени разлики. За втората различното третиране е ирелевантно, а от значение е специалната цел или резултат на поведението, визирани в [§ 1, т. 1 ЗЗДискр](#). – накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. Относими за дискриминация под формата на тормоз факти ищецът не е сочил нито в исковата молба, нито впоследствие, въпреки многобройните си молби.

По изложените съображения , съдът намира ,че предявения иск с правно основание чл.71 ал.1 т.1 т ЗЗДискр. е неоснователен и решението като краен резултат е правилно. Съответно неоснователни са и исковете за присъждане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди ,които са останали и извън вниманието относно доказване на ищеца и неговия процесуален представител.

Като е постановил решение в този смисъл , първоинстанционният съд е присъдил юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

С молба по реда на чл.248 от ГПК ищецът е направил искане за изменение на решението в тази част , като счита ,че като изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ не дължи никакви разноски. Ответникът е оспорил доводите м в писмен отговор на молбата.

Съдът я е оставил без уважение.

Постановеното определение е обжалвано с частна жалба от И. , които счита, че не дължи разноски в това производство. Позовава се на съдебна практика ,която изобщо не е в подържания от него смисъл.

Напротив , уеднаквена и последователна е към момента практиката на ВКС , че нормата на чл.75 ал.2 от ЗЗДискр. не изключва общият принцип, залегнал и в други разпоредби , съгласно който разходите на страната, спечелила делото се възстановяват от насрещната страна, тъй като имуществената ѝ сфера е намалена поради направените разходи за защита в

съдебното производство. Улесняване на достъпа до правосъдие по този закон се реализира чрез освобождаване от задължението за внасяне на държавни такси и разноски за събиране на поисканите доказателства, но не и от разноските на другата страна – в случая направените от ответницата разноски за адвокатска защита.

Поради изложеното частната жалба се явява неоснователна и следва и постановеното определение да бъде потвърдено.

Мотивиран от изложеното , Пазарджишки окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение на Районен съд Пазарджик , постановено по гр.д.№ 1834 по описа за 2021 година,с което е отхвърлен иска на К. Д. И., ЕГН *****, към момента изтърпяващ наказание в Затвора - Враца, срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерството на правосъдието за установяване на нарушение по чл. 71 от ЗЗДискр на принципа за равно третиране, извършено по отношение на ищеца от администрацията на Затвора - Пазарджик в периода от 22.08.2019 г. до 28.01.2020 г., изразяващо се в невземане на мерки за разделянето му в различни килии с лицето, с което е обитавал една и съща килия в периода, и за осъждането на ГДИН да му заплати обезщетение за неимуществени вреди в резултат от нарушението в размер 11111 лв. и за имуществени вреди в размер 500 лв. и съответно присъдени разноски.

ПОТВЪРЖДАВА определение № 2265 от 8.09.2023 година, с което е оставена без уважение молбата на К. Д. И. за изменение на решение № 845/21.07.2023 г., постановено по настоящото дело, в частта му относно разноските за юрисконсултско възнаграждение, които той е осъден да заплати на ответника Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

Осъжда К. Д. И. да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер 100 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____